



Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Incitamenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.II. Et merentis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55553)

§. II.

*DEUS meretur, nos fieri
sanctos.*

1. I. **S**OLIDè pium sanctumque esse, idem est, ac totum DEI esse. Id autem ut simus, Supremum Numen à nobis mereri, tres præcipuè rationes evincunt, quæ totidem pariter incitamenta divini amoris erunt, nempe 1. quia etiam DEUS se integrè nobis donat. 2. quia etiam Christus se totum nobis dedit. 3. quia etiam totum dando parum damus. Unde concludemus, etiam nos vicissim, exigente id charitate, sanctos esse seu totos DEI oportere; adeoque amorem Numinis sanctitatem nostram promerentis efficax esse ejusdem procurandæ invitamentum.

1. Primò igitur debemus nos penitus per virtutem solidam divinæ Majestati sine ulla exceptione jugi sacrificio consecrare; quia etiam Illa non solum omnia *sua*, sed etiam *se* nobis,

nobis, & quidem *integre* seu modo valde sublimi donat. Ah! advolet, quaeso, etiam nunc Cherubinatorum aliquis, qui, sublato ex illo altari aureo carbone, meam quoque linguam, uti olim Isaia, calculo mundet ignito, (a) ut *magnalia DEI* (b) dignè eloqui valeam. Verè enim *fecit nobis magna, qui potens est*; (c) dum aeterna ac immutabili lege nobis dedit res corporeas ad nostrum usum, angelos ad nostram custodiam, gratiam ad nostrum meritum, coelum in nostrum præmium. Nam terra, Angeli, gratia, coelum res inter creatas sunt quatuor præcipua bonorum genera, quorum creatione summus Conditor suam omnipotentem munificentiam orbi palam fecit, suntque ea illis quatuor fluminibus similia, *qua egrediebantur ex fonte paradisi, irrigantes universam superficiem terræ*; (d) cum etiam ea ex creatrice sinu infinitæ bonitatis proflua, tandem omnia in hominem velut

(a) Isa. 6. v. 6. (b) Exod. 14. v. 13. (c) Luc. 1. v. 49. (d) Gen. 2. v. 7. & 10.

luc ad centrum divinæ beneficentiæ
divite alveo confluant.

Inprimis ergo potentissimus ille
mundi fabricator DEUS, qui fundavit
terram super stabilitatem suam, exten-
dens cælum sicut pellem, (e) omnem
hujus universi molem solis mortalium
usibus non minùs providè aptavit,
quàm prodigè concessit. Nobis enim
sol lucet, nitent stellæ, suosque per
orbis variè gyrant planetæ. Nobis
vineæ, agri & prata uvis, frugibus &
plantis florent. Nobis maria unioni-
bus, montes auro, antra metallis, pi-
scibus fluvii, campi pecoribus, aura
avibus affluunt, & abundant. Ille, in
cujus manu sunt virtutes elementorum,
(f) per ignem nos calefacit, per
aquam humectat, per aërem refrige-
rat, per cibos nutrit, & sustentat;
ita ut jure regius Vates dicat: *terram
dedit filiis hominum* (g) habitandam,
possidendam, fruendam; *constituendo
eos super opera manuum suarum, & sub-
jiciendo*

(e) Psal. 103. v. 3. & 5. (f) Sap. 7. v. 16.
& 17. (g) Psal. 113. v. 16.

jiciendo eis oves & boves universas, insuper & pecora campi, volucres cæli & pisces maris. (h) Quis, quæso, tam magnificam liberalitatem pro merito deprædicet? O Domine! quid est homo, quod memor es ejus? aut filius hominis, (i) quia tot bonis ingratum cumulas?

Præterea magnus ille sedens in solio Dominus, cui omnis exercitus cæli à dextris & à sinistris assistit, (l) nobis dedit Angelos ad custodiam. Omnes enim, beato testante Paulo, administratorii spiritus in ministerium missi sunt propter eos, qui hereditatem capient salutis. (m) Ita est, ô mortales! cœlestes illi Principes nobis dati sunt pædagogici, ut viam veritatis nos doceant: duces, ut per eam nos deducant: defensores, ut in ea ab hostibus nos tueantur. O anima! ille Rex regum, (n) qui sedet super Cherubim, (o) angelis

(h) Pſal. 8. v. 7. & 8. (i) Pſal. 8. v. 5.
 (l) 2. Paral. 18. v. 18. (m) Hebr. 1. v. 14.
 (n) Apoc. 19. v. 16. (o) Pſal. 98. v. 1.

gelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis. (P)

O mira dignatio! (stupore defixus hinc exclamat Bernardus) ô verè magna dilectio charitatis! studiosè enim consideremus, Fratres, quis? quibus? de quo? & quid mandarit? Summa ergo Majestas mandavit angelis, & angelis suis mandavit; illis utique tam sublimibus, tam beatissimis, tam familiariter sibi adhaerentibus, & verè domesticis mandavit de te; de te, inquam, ô homo! mandavit, qui putredo es & vermis, pulvis & cinis; & quidem mandavit de te, ut custodiant te; ut dubium dirigant, tepidum excitent, lapsum erigant, languentem sanent; idque agant non solum subinde aut alicubi, sed semper & ubique in omnibus viis tuis, in quovis diversorio, in quovis angulo. O filii Adæ! vestram hinc fidem appello; quid post DEUM excellentius dari, quid utilius potuisset? Sub tantis ergo custodibus quid timeamus? præcipuè cum fideles sint, prudentes ac
poten-

(P) Psal. 90. v. 11.

potentes sint, qui possunt, sciunt, & volunt nos tutari. (q) O! Superi! pro tam nobili custodia quis dignas Numini grates referat? Ergo saltem de manu *Angeli* custodis *coram DEO* *ascendat fumus incensi*, (r) seu gratiarum actionis in sacrificium laudis pro tam insigni beneficio; cum pares reddere hominum infirmitas nequeat.

Insuper ô! quanta liberalitate profundit in nos suas uberes gratias æternus luminum Pater; dum cæcos illuminat, torpentes excitat; nunc minis terret, nunc præmiis allicit; atque centies repulsus, centies & millies urget, & instat. & quamvis illa auxilia summi valoris sint, utpote Divinitatis radii ac pretium sanguinis Christi; tamen cœlestes has gemmas Divinus Trapezita non rarò etiam ante porcos plena manu abjicere non dedignatur. Fugientem à se oviculam per invia & devia perdiu & pernox insequitur Pastor bonus; & licet rebellis homo

ami-

(q) Bern. Serm. 12. super Psal. qui habitat.
 (r) Apoc. 8. v. 4.

amicam vocem surda aure prætereat; tamen vocare, blandiri, & allectare non cessat. licet fauciatus medicam respuat manum; tamen vulneribus vinum & oleum affundere pergit melior Samaritanus. Imò, asseverante id Apostolorum Principe Petro, maxima & pretiosa nobis promissa donavit, nos per immanentem gratiam *divina consortes naturæ* efficiendo; (s) ita ut meritò, rei novitate attonitus, scribat Joannes: *videte, qualem charitatem nobis dedit Pater, ut filii DEI nominemur, & simus.* (t) Porro hujus excellentiæ dignitatem, & quod inde consequitur, collati nobis doni excelsitatem comprehendere qui cupit, priùs immensam Largitoris infinitatem metiatur, necesse est.

Denique cœlum nobis ah!
cœlum felices illas sempiternæ
beatitudinis sedes benevola sorte desti-
nat, fidelissimè bonum remunerans
Numen; ubi ipsum nobis erit præ-
mium, corona, gaudium, & *merces*
magna

(s) 2. Petr. 1. v. 4. (t) 1. Joan. 3. v. 1.

*magna nimis ; (u) ubi nobis immerita benignitate & propitio fidere communicabit suam pulchritudinem ; nam similes ei erimus : (x) suam felicitatem ; nam edemus , & bibemus cum eo super eandem mensam : (y) suam quoque gloriam ; nam dabit nobis sedere secum in eodem throno. (z) hujus autem beatitudinis sublimitatem, securamque aternitatem ô quæ vox fati deprædicet ! cum teste Apostolo *nec oculus viderit , nec auris audiverit , nec in cor hominis ascenderit , quæ præparavit DEUS iis , qui diligunt eum. (aa)**

O igitur quàm bonus Israël DEUS his, qui recto sunt corde ; (bb) cum præcipua quatuor, quæ creavit, bonorum genera, & cum his omnia sua nobis tam prodigè concesserit, nempe terram ad nostrum usum, angelos ad nostram custodiam, gratiam ad nostrum meritum, cœlum in nostrum præmium. Proin laudemus DEUM,

Pars III.

R

quoni-

(u) Gen. 15. v. 1. (x) 1. Joan. 3. v. 2.
 (y) Luc. 22. v. 30. (z) Apoc. 3. v. 21e
 (aa) 1. Cor. 2. v. 9. (bb) Psal. 72. v. 1.

quoniam bonus; psallemus nomini ejus,
 (cc) quoniam ut scuto bonæ voluntatis
 suæ coronavit nos, (dd) multiplici benefi-
 ciorum corona nos cingendo. Ita-
 que ô Domine! quia omnia tua mea
 sunt, vicissim quoque omnia mea tua
 sint. Tua sit universa libertas mea,
 tua sit memoria, intellectus, & vo-
 luntas mea; tui sint omnes sensus mei.
 Male-dicta sit illa in venis gutta, quæ
 tibi non bullit, & fluit. Anathema
 sit, quidquid meum tuum non est.

2. Verùm non solùm omnia sua,
 sed etiam *se totum* nobis benignum
 Numen insigni munificentia largitur;
 dum suas perfectiones, quæ vi iden-
 titatis (ut Theologi loquuntur) unam
 eandemque cum eo rem constituunt,
 modo tam mirabili nobis impendit.
 Et primò quidem nobis impendit
 suum Esse, seu *essentiam*, (ut ajunt)
 qua in corpore & anima nostra, ve-
 lut in dicato sibi templo, semper &
 intimè præsens adest secundùm illud
 Pauli: *vos estis templum DEI vivi;*
sicut

(cc) Psal. 134. v. 3. (dd) Psal. 5. v. 13.

sicut dicit DEUS: quoniam inhabitabo in illis; (ee) in ipso enim vivimus, movemur, & sumus; (ff) dein suam Potentiam, qua nos non solum creat, conservatque, sed insuper continuo ad omnes nostras actiones pro nostro libitu à nobis determinatus concurrat; nam DEUS operatur omnia in omnibus, (gg) ita quidem ut sine ipso nihil possimus facere; (hh) nec non Providentiam, qua singulari affectu arcet mala, & providet bona, faciens vel cum ipsa etiam tentatione proventum; (ii) item Justitiam, qua angelis peccantibus non pepercit, sed rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit cruciandos, exemplum eorum, qui impiè acturi sunt, ponens; (ll) denique Misericordiam, qua toties & tamdiu dissimulat peccata hominum propter penitentiam, (mm) ita ut merito à Propheta extollatur misericordia ejus super omnia opera ejus. (nn)

R 2

Quis

(ee) 2. Cor. 6. v. 16. (ff) Act 17. v. 28.
 (gg) 1. Cor. 12. v. 6. (hh) Joan. 15. v. 5.
 (ii) 1. Cor. 10. v. 13. (ll) 2. Petr. 2. v. 4. & 6.
 (mm) Sap. 11. v. 24. (nn) Psal. 144. v. 9.

Quis ergo neget illam Mentem Divinam se totam nobis donare; dum sua attributa tam benignè nobis communicat, eaque nostrum in commodum tam assiduè exercet? præcipuè illam *Charitatem* immensam, qua benevolo prorsus ac nostrum omne meritum præveniente affectu, nos indignissimos, non obstantibus provisis tot peccatis, præ tot aliis multò melioribus & tot gratiis fidelius responsuris discrevit, ad perfectionem statui congruam vocavit, & ad respondentem illi gloriam elegit: qua salutare amaritudines insperfit illicitis cupiditatibus nostris, varias adversitates immisit, lapsuum illicia subtraxit, rerumque creatarum perfidiam permisit, ut nobis earum nauseam instillaret, nosque fugientes à se *in funiculis Adam* (oo) ad se retraheret.

Præsertim verò *in hoc apparuit charitas DEI*; (pp) dum sic dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret,
(qq)

(oo) Osee 11. v. 4. (pp) 1. Joan. 4. v. 9.

(qq) qui nos redimeret ab omni iniquitate, & mundaret sibi populum acceptabilem; (rr) suumque Sanctum nobis Spiritum insuper mitteret, qui nos doceret omnem veritatem. (ss) Quo facto illud Ens supremum ob naturæ divinæ, quæ intercedit, unitatem unà se totum pariter ac omnimodè nobis tradidit, impendit, ac consecravit. Postquam enim proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum; quomodo (concludit Paulus) quomodo non etiam cum illo omnia nobis donavit? (tt) Et cum Spiritum Sanctum septem-plex gratiæ auctorem nobis dedit, quomodo non etiam cum illo septem ejus dona concessit? O immensam igitur benignitatem, & misericordem beneficentiam! quam omnes angelorum chori, facto in cælis silentio, (uu) attoniti stupent, & admirantur! Hæc certè abunde probant, Illum sua omnia, & se totum nobis largitum, adeoque dignissimum esse, cui nos

R 3

totos

(qq) Joan. 3. v. 16. (rr) Tit. 2. v. 14.
 (ss) Joan. 16. v. 13. (tt) Rom. 8. v. 32.
 (uu) Apoc. 8. v. 1.

totos pariter per virtutem solidam dicemus.

3. Præcipuè si modus insuper attendatur, quo sua & se nobis *integrè* dedit, quem tres potissimùm conditiones nobiliorem reddunt. Prima est, quod beneficus ille erga nos affectus sit *æternus* secundùm illud Jeremiæ effatum: *in charitate perpetua dilexi te*; (xx) quasi diceret: non prius me dilexi, nec diutius amaturus sum, quàm te benevola illa affectione complexus sim, qua omnia mea meque totum in te conferre, quin imò profundere tota retro æternitate decrevi.

Altera est, quod hæc beneficentia sit prorsus *gratuita*: nam, ut ait S. Joannes: *in hoc apparuit charitas DEI in nobis, non quasi nos dilexerimus DEUM, sed quoniam ipse prior dilexit nos*; (yy) & quidem *cùm inimiciz essemus*: (zz) & *dilexit nos spontaneè*, (aaa) sine ulla nostrî indigentia aut propria sua utilitate;

(xx) Jerem. 31. v. 3. (yy) 1. Joan. 4. v. 9.
(zz) Rom. 5. v. 10. (aaa) Osee 14. v. 5.

litate; quoniam teste regio. Vate bonorum nostrorum non eget, (bbb) nilque nostrum in nobis reperit quàm nihilum & peccatum, quod potiùs irritamen odii quàm illicium dilectionis fuit.

Tertia qualitas munifici hujus amoris in eo consistit, quod sit *infinitus*; nam est ille ipse secundum suam (quod ajunt) entitatem spectatus, quo immensum illud Numen seipsum, SS. Triadem, Christum, & Beatos diligit, diligendo te, ô anima! toto se omnique naturæ suæ infinitate; ita ut nulla in Divinitate perfectio, nulla in Trinitate Persona inveniatur, quæ te eadem charitatis infinitudine non complectatur. Præterea beneficus hic affectus se ad mortaliū omnes sine ulla erga te sui imminutione extendit; cum optimus ille Patrum solem suum oriri faciat super bonos & malos, & pluat super justos & injustos, (ccc) prunas ignis sui amoris congregans etiam

R 4

super

(bbb) Psal. 137. v. 2, (ccc) Matth. 5. v. 45.

super caput inimici, (ddd) neminem, licet rebellem, à sua generali munificentia excludendo.

Cùm ergo DEUS tam stupenda benignitate non solum *sua*, sed etiam *se* nobis & quidem *integrè*, id est, modo tam perfecto donaverit; quid inde concludimus? agite, his intellectis, quid statuimus? An non ergo æquum est, etiam nos illi totos vivere, qui totus noster esse ex asse voluit? An non meretur is, nos fieri sanctos, immolando ei hanc vel illam affectionem creatam, quæ præcipuum perfectionis obstaculum est; postquam se suaque omnia nobis tam profusa liberalitate sacrificavit? Ah! homo non es, tantæ largitati negare si quid audes? At non negabis, si amas; amabis autem, si hæcenus dicta attentè perpenderit. Quid enim? Ergone amore prosequi nequeas amorem ab *eterno* te amantem? ergone diligere non possis illum, qui *prior te & spontaneè dilexit*,
&

(ddd) Prov. 25. v. 22.

& quidem dilectione *infinita* toto se dilexit ?

O ingrate ! Supremum illud nullius indigum Numen integrum contra te beneficiorum exercitum in aciem educit ad expugnandam tui pectoris duritiem ; cingit, & coronat te in *miseriordia & miserationibus*, (eee) ut tandem aliquando, recipiente affectu, etiam tu illi cor tuum dones. Amat te immensa Majestas illa affectione summè benefica, & sui prodiga omnes suas perfectiones, suum Filium, & Spiritum Sanctum tuum in commodum impendit, unice ideo, ut amorem amoris rependas ; & tu lethali frigore torpeas ?

O miser ! amas hominem te diligentem ; quin imò blandientem tibi canem amas, & beneficientem tibi DEUM, itaque diligentem non amas ? Ut hominem benevolentia prosequaris, sufficit, ut blanda tibi fronte arideat ; en ! stringit, fovet, ditat te

R 5

pater-

paternus ille finus, & innumeris gratiis cumulat; nec tamen redames? Exhausta amabilissima Mens illa quasi omnem potentiam & sapientiam suam, ut suam tibi charitatem per tot benefacta testetur; ita quidem ut si omnis illius felicitas à tuo erga se affectu dependeret; si tu DEUS DEI fores, vehementiùs erga te affici, ampliùs tibi facere nequiret: & tu ingrato tepore deses langueas? vel unico magis generoso actu mutuam ei fidem probare iners graveris, & sanctitudinis callem inire vecors horreas?

Absit tanta à te tamque bruta ingratitude. Potiùs conjice oculos in ingentem illum bonorum cumulum, quo divina te beneficentia obruit; & audi vocem Dilecti tui tibi per Ecclesiasticum inelamantis: *da, & accipe, ut justifies animam tuam.* (fff) vel (ut legit Hugo Victorinus) *accipe, & redde. Accipe beneficium, & redde obsequium: accipe benignitatem, & redde grati-*

(fff) Eccli, 14, v. 16.

gratitudinem, (ggg) ut sic justifices animam tuam, novisque sanctimoniam augmentis eandem quotidie locupletes. Amor Numinis sua & se nobis integrè donantis, & per hoc nostram sanctitatem merentis, potens id agendi tibi stimulus sit.

II. Præcipuè quia etiam Christus se totum nobis dedit tum *in cruce*, tum *in Eucharistia*, id quod alterum dilectionis argumentum, & procurandæ perfectionis incitamentum est. Hujus autem vim ut melius penetres ô anima! immensamque plenitudinem stupendi illius sacrificii, quo se totum pro nobis obtulit, rite cognoscas, *vade ad montem myrrhæ* (a) seu Calvariam, & ibi amanti obtutu *respice in faciem Christi tui*, (b) in ara crucis voluntario holocausto se victimam immolantis. Ibi enim Eum per paupertatem propriis vestibus, per contemptum omni honore, per dolorem ipsa etiam vita in nostrî gratiam exutum, priva-

II.
Quia etiam
Christus se
totum nobis
dedit.

(ggg) De arca Moral. c. 2. in Tom. 2. (a)
Cant. 4. v. 6. (b) Psal. 83. v. 10.

privatumque cernes; quæ tria charissima homini & pretiosissima bonorum genera sunt.

I. Inprimis enim, ut perditam nobis innocentiam stolam redderet, *exspoliavit se* coelestis hic *Jonathas tunica*, qua erat indutus; diligebat enim nos *velut animam suam*: (c) nec alia quam cruoris purpura tectus apparuit hic *sponsus sanguinum* (d) *in die desponsationis* seu mortis suæ; (e) tum ut corporis nuditate ardentes intus charitatis æstus leniret; tum ut etiam nos ei cor nudum & rebus terrenis vacuum in dotem afferremus.

Quo certè factò illius sui erga nos studii magnitudinem luculenter ostendit. nam quòd stabulum palatio, laciniam purpuræ, mendicitatem opulentiam prætulit, doctrinæ ejus conformis exemplum fuerat, qua pauperes spiritu beatos enuntiavit. Quòd oblata sibi à dæmone mundi regna

con-

(c) 1. Reg. 18, v. 3. & 4. (d) Exod. 4.
v. 25. (e) Cant. 3, v. 11.

contempserit, adeò mirum non est; cum fuerit præpotens cœlorum Dominus. Quòd pro satellitio non nisi egenos habuerit, equidem capi potest; cum *regnum ejus non fuerit de hoc mundo.* (f) At verò quòd nostrî amor, frustra reclamante virgineo pudore, alterum hunc summè verecundum Adam omni omnino veste & quidem pleno die, inspectante procaci plebe, nostrî causa spoliarit; id profectò summi illius erga nos affectûs prodigium est.

Hæc vides, ô anima! & inani recula te abdicare gravaris? ut Christum induas, veteri homine, vilibus crepundiis te exuere tardas? & natum cœlis cor circumfers, futili glebæ terreis compedibus adstrictum? At cave, ne (quod minatur Propheta) *pro stola gloriæ* (g) *induas maledictionem sicut vestimentum*, (h) nisi nuda nudum sequi decernas.

2. Verùm

(f) Joan. 18. v. 36. (g) Eccli. 15. v. 5.
 (h) Psal. 108. v. 18.

2. Verùm hoc minimè contentus hominum amator JESUS, suam quoque *famam*, quæ Doctore S. Thoma *inter res exteriores simpliciter & absolute maximum bonum est, cum virtuti proximum sit*; (i) hanc, inquam, summo vulnere integram nobis hostiam jugulavit; dum illud mortis genus elegit, quo nullum id temporis vilius erat, nullum servilius. Nam patiebatur (*sistite cursum ô sidera! ac refugio flexu radios occulite!*) patiebatur, inquam, orbis Dominus in monte & stipite eminenti, ut omnibus esset ludibrio: in loco capitali, ut publicè infamis haberetur: duos inter latrones, ut omnium sceleratissimus reputaretur: sub ipsum meridiem, ut omnes adessent: in ipsa Paschatis solemnitatem, qua tota natio Solymam confluebat: cœlum inter & terram medius, ut in eum tanquam in scopum & metam Phariseorum calumniæ, Scribarum blasphemiam, populi opprobria sine obstaculo ob loci eminentiam eò rectius collineare possent. Certè omnia

(i) 2, 2, Q. 129, a, 1, in C.

nia omnino adjuncta ingeniosus amor conjunxisse videtur, quæ hoc famæ sacrificium difficilius reddere, ejusque pretium extollere poterant, & augere.

Et tamen his insuper habitis, eam nobis integram humillimus Salvator liberali mente immolavit eo solùm fine, ut etiam nos eidem delicatum illud honoris punctum & omnis discordiæ pomum sacrificaremus. Et sit, qui his auditis superbire aufit, contemni doleat; injurias vindicet; imò & honorari prensat? O quàm dignus is foret, *ut sicut diploide operiatur confusione!* (1)

3. At verò hic necdum stitit profusissima in nos charitas Servatoris. Totum insuper *corpus* suum vicariam pro nobis victimam obtulit, dum illud summis angoribus, suppliciis, cruciatibus affigendum, dilaniandum, torquendum tradidit, ut hac ratione læsam à nobis DEI justitiam placaret,
&

(1) Psal. 108. v. 18.

& luendas nobis pœnas ipſus exſolveret. In hoc ergo amoris ſimul & doloris theatrum molles oculos pauliſper defigamus.

En! ô anima! Dilecti tui pedes & manus clavis acerbè terebrantur: venæ & nervi violenter extenduntur: caput ſpinarum aculeis altè perfoditur: labia propinato felle impiè amarificantur: latus lancea barbarè transfoditur. Denique ſumma inter artuum tormenta & infandas animi anguſtias Filius à Patre derelictus, Magiſter à diſcipulis deſertus, Dominus à Petro negatus; verbô: JESUS innocens carnificum rabiei à judice traditus, parentante natura, ſalvatorem orbis emiſit ſpiritum.

In ſumma: nullum eſt in corpore membrum, nullum in membris oſſiculum, arteria, nervulus aut fibrilla nulla, quam pro nobis divinæ Nemefi non obtulerit cruciandam; ne noſtram nos (aures arrigite ô abjecti voluptatum aucupes!) ne noſtram nos
cuticu-

cuticulam foveremus. Omnes corporis sensus & animæ facultates libens obtulit, in nostrî gratiam peculiari- bus suppliciis afficiendos; ne carnis nos illecebras sectaremur. Ipsam denique vitam nobis in summi amoris pignus irrevocabili munere consecra- vit solùm ideo, ut posthac *non jam nobis viveremus, sed ei, qui pro nobis mortuus est.* (m)

O verè magnum divinæ charitatis prodigium! Certè si teste sacro Co- dice *majorem hac dilectionem nemo ha- bet, quàm ut animam suam ponat quis pro amicis suis,* (n) quis maximâ Christum flagrasse negabit; dum subli- mem illam divinamque animam po- suit, & morte tam cruenta posuit, & quidem pro inimicis ac rebellibus servis posuit? Quis inficias ibit, illum se nobis in cruce totum quantum do- nasse; dum vestes, famam, & vitam adeò largè nostrî causa prodegit? Et proin Eundem omnibus titulis mere-

Pars III.

S

ri,

(m) 2. Cor. 5. v. 15. (n) Joan. 15. v. 13.

ri, ut illius sanctitatem æmulando, toti ejus etiam nos simus.

4. Præcipuè cum in Eucharistia hæc donatio perenni miraculo continetur; quin imò immensum augeatur, ac nobilitetur. Ibi enim amabilis JESUS non solum dat tunicam humana manu contextam, sed triticum, quo prodigiosè obtegitur, velum; non solum prodigit famam Filii-Hominis, sed quasi prostituit dignitatem Hominis-DEI; dum ejus Majestatem tam vili specierum tegmine occultit, totque injuriis palam exponit; non solum tradit corpus morti & doloribus obnoxium, sed pati nescium, immortale, gloriosum. Præterea ibi non tantum nobis offert carnem in sacrificium, sanguinem in lavacrum, seipsum in exemplum; sed insuper in cibum, potum, & medicamentum. Ibi denique dum in talem se victimæ statum redigit, in quo naturaliter nec videre, nec audire, nec loqui, nec sentire, nec ullum penitus motum exercere valet; dum, inquam,

inquam, hoc agit, suorum sensuum omnem usum ac exercitium nobis cumulatè sacrificat, continuando ad finem mundi prodigio; ita quidem, ut non tantùm nihil in eo sit, quod nobis non pleno jure cesserit; sed nec alius perfectior modus se nobis dicendi ab angelico intellectu excogitari possit.

Cùm ergo Christus (ô Angeli nostram nobis felicitatem ne invidetis!) cùm ergo Christus teste Bernardo totus nobis datus, totus nostros in usus sic expensus; cui frons tanto are aut ferro rigebit, ut negare ausit, par pari reddendum, amore amorì respondendum esse? Cùm olim *pellem pro pelle, dentem pro dente, oculum pro oculo* (o) lex Talionis exegerit; quis inficias ibit, lege charitatis cor cordi, totum toti rependendum esse? præcipuè Dilecto toties roganti: *præbe fili cor tuum mihi.* (p)

O mortales! vim, quæso, dictorum perpendite. En! nihil est in

S 2

Chri-

(o) Job. 2. v. 4. (p) Prov. 23. v. 26.

Christo, quod nostrum non sit. nostrum est illius corpus; quia pro nobis vulneratum. noster illius sanguis; quia pro nobis effusus. nostra illius vita; quia pro nobis in necem data. nostra illius merita; quia nobis sub mortem testamento legata. In summa: se totum nobis dedit in cruce, totum in Eucharistia; ubi (interprete Synodo Tridentina) *divitias divini sui erga homines amoris velut effudit*; (q) ita quidem, ut amplius quid vel melius dare nec potentissimus queat, nec sapientissimus sciat; *quid enim melius poterat dare seipso vel ipse?* (r) Hæc ergo cum ita se habeant; cumque Salvator nostrum vicissim amorem, quo ad sectandam perfectionem impellamur, tanto affectu zelet, totque nominibus mereatur; quid nobis jam agendum sit, decernamus. Illud tamen prius diligenter perpendamus,

III.
Quia etiam totum

III. Quòd etiam totum dando parum demus; id quod tertium est per vir-

(q) Sess. 13, cap. 2. (r) Bernard, Serm. 11. in Cant.

virtutem solidam nos DEI servicio ^{dando,}
 consecrandi incitamentum. Hic au- ^{parum}
 tem speciatim te attentum volo amice ^{damus.}
 Lector, utque dicenda non tam legas,
 quam singillatim expendas, vehemen-
 ter exopto. Affero itaque, nos etiam
 totum dando parum dare, idque ob-
 sequentes, quas in pugnum contraho,
 rationes. Nam primò parum est,
 quod damus, si spectetur vilitas illius,
 qui dat; quid enim est homo, quam
momentum statera, gutta rosis antelucani,
 (a) *stella situla, & pulvis exiguus?*
 (b) Item parum est, si consideretur
 nullius indiga Majestas ac omnipotens
 sufficientia illius, cui datur; nam *quid*
prodest DEO, si justus fueris? aut quid
ei confers, si immaculata fuerit vita
tua? (c)

Præterea parum est, quod damus,
 si illud ex una parte comparemus ma-
 gnitudini & copiam beneficiorum à cœ-
 lo nobis collatorum; ex altera verò

S 3

par-

(a) Sap. 11. v. 23. (b) Isa. 40, v. 15. (c)
 Job. 22. v. 33.

parte si æquiparemus cum numero & gravitate scelerum à nobis patrorum, profectò *sicut pannus menstruatæ universæ justitiæ nostræ* erunt, (d) & tanquam nihilum evanescent in conspectu illius beneficentissimæ Infinitatis. Denique parum imò nihil est, quod damus, si conferatur cum eo, quod sæculares agunt pro mundo, quod Sancti patrarunt pro DEO, quodque meretur coelum; cùm secundùm Pauli oraculum *non sint condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis.* (e) Ita ut jure alto cum gemitu fateri cogamur, nos etiam totum dando parum imò nihil dare.

Jam verò si ita res se habet; si etiam totum dando parum damus; si etiam omnia agendo nihil agimus, ac *servi inutiles sumus*; (f) quid ergo erit, etiam hoc parum negare, vel partiri inter DEUM & res creatas velle? etiam hoc modicum seu nihilum Supremo
Nu-

(d) Isa. 64. v. 6. (e) Rom. 8. v. 18. (f) Luc. 17. v. 10.

Numini litare nolle? O Superi! si *Sau-
lem* projecit Dominus, ne sit rex super
Israël; quia pepercit Agag? (g) si lapi-
datus est Achan, & cuncta, quae illius
erant, igne consumpta sunt; quia tulit
aliquid de anathemate, quod integrum
erat coram Arca offerendum? (h) si
Ophni & Phinees gladio percussi cor-
ruerunt; quia ex victima holocausti
crudam sibi partem retinuerunt, nec
integram immolarunt? (i) Quid no-
bis fiet? qui pariter *duplici corde* (l) in
duas partes claudicamus? (m) & mo-
dò huic appetentiæ, modò illi veluti
totidem Ammonitis parcimus?

Quid enim? An ergo solummodo
nobis impunè cedat, mutilum quid
& mancum Regi regum consecrasse?
An solùm nobis liceat, ex devota cœ-
lis hostia quicquam sacrilega manu
decerpere? & inita quasi naturam in-
ter & gratiam compositione, tantum

S 4

ali-

(g) 1. Reg. 15. v. 9. & 26. (h) Josue. 6. v.
19. & cap. 7. v. 1. & 25. (i) 1. Reg. 2. v. 15.
& cap. 4. v. 17. (l) Eccli. 2. v. 14. (m) 3.
Reg. 18. v. 21.

aliquid boni operis pietati dicare, & interea animi dominatum perversæ cupiditati relinquere? nobis, inquam, quos statûs sanctitas, vocationis excellentias, votorum conditio totos ejus esse summis nominibus obligat, & adstringit? O quàm facundè contrarium nobis Ananias & Saphira emortua voce præfagiunt, & ominantur! (n)

Igitur sacræ Themidi ne etiam nos pœnas demus, omnem animæ partitionem execremur; cùm multa non possimus, saltem agamus illud modicum, quod possumus; cùm grandia non habeamus, saltem demus illud parum, quod possidemus; sed tamen hoc parum demus totum; idque triplici ex capite demus, 1. quia etiam DEUS se totum nobis donat. 2. quia etiam Christus se totum nobis dedit. 3. quia etiam totum dando parum damus. Tres hæ rationes sint funiculus ille triplex, quo sibi ligatos amor divinus ad virtutem solidam pertrahat, quam

(n) Act. 5. v. 3. & seq.

quam à nobis non minùs exigit, quàm meretur DEUS.

Itaque ô ardens humani æmulator cordis! qui nec ejus dimidium acceptas, si integrum negetur; illudque aut totum cupis, aut omne respuis; ah! quid tibi retribuam pro teipso, nisi meipsum? cùm mihi dederis totum te, quid minus rependere possum quàm me? Statutum proin est, (testes mihi Cœlites sint) tuus in posterum totus ero; deinceps solus tu cordis mei dominator eris. Nihil jam juris in illud mundo, nil amori proprio competat: dejiciatur mentis throno imperans eadem affectio: moriatur pravus ille appetitus, qui animum hucusque miserè captum tenuit. Rebellet licèt caro, & ringens obluetetur orcus: licèt complices obmurmurent sensus; fixum est: moriatur; solus in anima regnet DEUS: solus in medio mei vivat Christus, & divinus triumphet amor. Amor Numinis, nostram sanctitatem merentis, omnia obstacula tollat, cunctas difficultates perrumpat, planum-

quæ reddat, quod acclive viderur; perfectionis studium deinceps summum imò unicum mihi negotium sit.

Quid hæres ô anima? quid anceps nutas, aut anxia tardas? tam magnum ergo malum sit, totum DEI esse? Ergone tu sufficias DEO, nec DEUS sufficiat tibi? *Quæ conventio Christi ad Belial? aut quæ societas lucis ad tenebras?* (o) verbô: quæ comparatio hujus humani respectûs, aut creaturæ affectionis cum Supremo Numine, ut & illis aliquem in animo angulum reserves? Si etiam totum dederis, an offeres æquivalens illi, quod accepisti? Vah! omnia tua nihil sunt; & hoc nihilum consecrare dubites? Si mille tibi corda forent, ei dignè amando non sufficeres; unicum cum habeas, idque tam angustum, etiam hoc partiri audeas? Quæ hæc æquitas foret, quæ gratitudo?

Vicisti, ô amabilissime cordium
DEUS! vicisti, victas amori do ma-
nus

(o) 2. Cor. 6. v. 14. & 15.

nus. Tibi soli debetur cor meum. nullus in eo posthac erit locus peccato, nullus tepori, aut vitio dominantis. Amor proprius inde æternum exulabit. nullus in eo erit motus, qui non unice tendat ad te. Geminae hæc tesserae: *DEUS vult, me fieri sanctum; DEUS meretur, me fieri sanctum*, duplex pariter calcar erunt, in via virtutis duplicato gressu quotidie proficiendi. Utque verbis facta respondeant, ab hoc N. actu heroico hodie adhuc correctiorem vitam auspiciabor. Id solum à tua infinita Bonitate supplicis gemitu peto, ut hoc cordis mei holocaustum, & comparandæ virtutis propositum in odorem suavitatis admittere digneris; & sicut ad illud offerendum voluntatem, sic etiam ad hoc explendum gratiam uberrimam largiaris.

